

ἀλήτης ὁ, λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀλήτης.

Ὁ πλανώμενος, ὁ ἀσκόπως περιφερόμενος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὁ ἀεργός: *Εἶναι ἀλήτης, γυρίζει μέρα νύχτα χωρίς κάμμὰ δουλειά.*

ἀληψέματα ἐπίρρ. ἴμβρ.

ἴσως ἐκ τῶν οὐσ. ἀλήθεια καὶ ψέματα (ιδ. ψέμα). Πβ. Ν'Ανδριώτ. ἐν Ἀθηνᾶ 42 (1930) 169.

Οὐχὶ πραγματικῶς, ἀλλὰ καθ' ὑπόθεσιν ἰδίᾳ εἰς τὰς παιδιὰς: *Ἄς ποῦμι ἀληψέματα πῶς τούτ' εἶναι ἢ κουζίνα μας καὶ τοῦτους ἢ νουδᾶς μας.*

-ἀλι παραγωγικὴ κατάλ. πολλαχ.

Ἀπεσπᾶσθη ἀπὸ ὄν. ἀρχ. λήγοντα εἰς -άλιον, οἶον: *κροτάλιον, κυμβάλιον, ὀμφάλιον, σανθάλιον* κττ. Πβ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 8 κέξ.

Δι' αὐτῆς σχηματίζονται οὐσιαστικὰ ἐξ οὐσιαστικῶν μετὰ τινος σημασίας ὑποκοριστικῆς, οἶον: *βίτσα-βιτσάλι, βουνό-βουνάλι, βρύσι-βρυσάλι, κούππα-κουππάλι, ποντικός-ποντικάλι, ροῦχο-ρουχάλι, σῦκο-σुकάλι, τρῦπα-τρυπάλι* κτλ.

ἀλι ἐπίθ. οὐδ. Νίσυρ. Σύμ. Τήλ. ἄλιν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ Τουρ. *al*.

Τὸ ἔχον ζωηρὸν ἐρυθρὸν χρώμα ἐνθ' ἄν.: *Ἀλὶ φουστάνι Νίσυρ. Μουσικοκάρφιν ἄλιν Κύπρ.* Πβ. ἄλικος.

ἄλζα ἡ, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄλιν, δι' ὃ ιδ. ἄλί.

Λεπτὸς μανδύας ἐρυθροῦ χρώματος, τὸν ὅποιον φορεῖ ἡ νύμφη ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ γάμου καὶ μετ' αὐτόν: *Κότῳδινος σὰν τὴν ἄλζαν.* || Φρ. *Ἐγίνην ἄλζα* (ἔγινεν ἐρυθρός).

ἄλζα ἡ, Ἀθῆν. Πάρ. ἄλζα Ἄνδρ. (Γαύρ.)

Τὸ μεσν. οὐσ. ἄλζα. Πβ. Ἡσύχ. «ἄλζας» πρασιάς, πλινθείας».

1) Τετραγωνικὸν μικρὸν διαμέρισμα κήπου διὰ λαχάων ἐσπαρμένον, πρασιά Ἀθῆν. Ἄνδρ. (Γαύρ.) Πάρ. 2) Αὐλαξ σχηματιζομένη διὰ τοῦ ἀρότρου Ἀθῆν.

ἄλζαδα ἡ, Ζάκ. Ἡπ. Θράκ. (Αἰν. κ. ἁ.) Ἰθάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Κρήτ. Μύκ. Πελοπν. (Αἶγ. Ἀρχαδ. Βυτίν. Καλάβρυτ. Μεσσο. Πύλ.) Στερελλ. (Ἀρτοτ.) Σῦρ. — Λεξ. Λάουνδ. Ἡπίτ. *ἰλζάδα* Θεσσο. *ἰλζάδα* Κίμωλ. Σίφν. *ἰλζάδα* Σίφν. *ἀγζάδα* Ζάκ. *ἐγγζάδα* Σίφν.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *agliata*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ. Οἱ τύπ. *ἀγζάδα* καὶ *ἐγγζάδα* ἐκ τοῦ Ἑνετ. *agiada*.

Καρύκευμα μερικῶν φαγητῶν παρασκευαζόμενον ἀπὸ σκόροδα, ἄρτον (ἢ πατάταν βραστὴν ἢ κάρυα ἢ ἀμύγδαλα), ἄλας καὶ ἔλαιον: *Τοῦ Βαγγελισμοῦ θὰ φάμε μαζὶ τὴν ἄλζαδα Ἰθάκ.* || Φρ. *Τοῦ ἔκαμε τὴν κεφαλὴν δὸν ἄλζαδα* (συνέτριψε τὴν κεφαλὴν του καὶ οἶονεῖ ἐρευστοποίησεν αὐτήν) Κρήτ. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Σομ. Συνών. *σκορδαλζα*.

ἄλζαδας ὁ, Μύκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλζαδα.

Ὁ ἀγαπῶν τὴν σκορδαλιάν. Ἡ λ. καὶ ὡς παρωνύμ.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ἀλζαδογούδι τό, Θράκ. (Μυριόφ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄλζαδα καὶ γουδί.

Ἰγδίον πρὸς παρασκευὴν σκορδαλιάς. Συνών. *σκορδογούδι*.

ἀλίβαδα ἐπίρρ. Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀλίβαδος.

Χωρὶς λιβάδιον, ἐπὶ ζῶων στερουμένων ἰδίᾳ τὸν χειμῶνα νομῆς λιβαδίων: *Πάει καὶ τούτ' ἡ χροινιὰ ἀλίβαδα.*

ἀλίβαδος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀλίβαδους Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. λιβάδι.

1) Ὁ μὴ δυνηθεὶς νὰ ἀγοράσῃ τὴν νομὴν λιβαδίου διὰ νὰ παραχειμάσουν τὰ ζῶά του: *Φέτον ἐμ'κα ἀλίβαδους* (ἐφέτος ἔμεινα κτλ.) 2) Ὁ μὴ διαχειμάσας εἰς λιβάδιον, ἐπὶ ζῶων: *Πράματα ἀλίβαδα, τί πιρ'μέν'ς, ψόφια θανά'νι!*

ἀλιβάνιστα ἐπίρρ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀλιβάνιστος.

Χωρὶς νὰ ἔχῃ λιβανίσῃ τις: *Ἐχω ἀκόμη ἀλιβάνιστα.*

ἀλιβάνιστος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *λιβανιστός < λιβανίζω.

Ὁ μὴ λιβανισθεὶς, ἀθυμίαστος: *Δὲν ὑπόφερνε νὰ τὴν λένε ξεχωρισμένη καὶ ἀλιβάνιστη* (Νουμ. 147,3). Ἔσεῖς οἱ πλείότεροι εἶσθε ἀλιβάνιστοι, δὲν ζυγώνετε 'ς ἐκκλησιὰ Αἰ Παπδιαμ. Χριστουγενν. διηγ. 72. Συνών. ἀθυμίαστος, ἀθυμίατιστος 1.

ἀλιβάρβαρο τό, Θήρ. Κύθν. Πελοπν. (Βούρβουρ.) *σαλιβάρβαρο* Αἶγιν. ἀλιβάρβαρος ὁ, Σίκιν.

Ἐξ ἀγνώστου α' συνθετ. καὶ τοῦ οὐσ. βάρβαρο.

Τὸ ἀγριολαχανικὸν κενταύριον τὸ μεικτὸν ἢ Ἑλληνικὸν (centaurea mixta ἢ Hellenica) τοῦ γένους τοῦ κενταυρίου (centaurea) τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (compositae). Συνών. *ἀγριομπάρμπαρο, θερμόχορτο.* [**]

ἀλιβεργδίζω πολλαχ. ἀλιβεργδίζω Μεγίστ. Πελοπν. (Λακων.) ἀλ'βεργδίζω Θράκ. (Σαρεκκλ.) ἀλιβεργδίζον ἴμβρ. Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *alivermek*.

1) Ἀγοράζω τι δι' ἄλλον, προμηθεύω πολλαχ.: Φρ. *Θὰ σοῦ ἀλιβεργδίσω ξυλγές* (θὰ γίνω αἷτιος νὰ δαρῇς) Κρήτ.

2) Παρέχω τι εὖνον, εὐθηνὸν ἴμβρ. Σαμοθρ. 3) Δωροῦμαι τι ἴμβρ. 4) Ὑπεξαίρω τι ἴκαρ. 5) Ἐχω τι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου Πελοπν. (Λακων.)

ἀλιβρούβας ὁ, Πελοπν. (Σουδεν.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Εὐφυῆς καὶ πολυμήχανος ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ κακῶ τῶν ἄλλων.

ἀλίγδιαστος ἐπίθ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *λιγδιαστός < λιγδιάζω.

Ὁ μὴ λιγδιασμένος, ἥτοι ὁ ἄνευ ρύπων, ἄνευ κηλίδων: *Ἀλίγδιαστο καπέλλο-φόρεμα* κττ. Συνών. ἀλίγδωτος 1.

